

**UŻYWANIE ALKOHOLU, NARKOTYKÓW,
DOPALACZY ORAZ INNYCH SUBSTANCJI
PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ SZKOLNĄ**

**INFORMACJE O PROGRAMIE
„SZKOŁA WOLNA OD UZALEŻNIEŃ”**

Czym jest AFS?

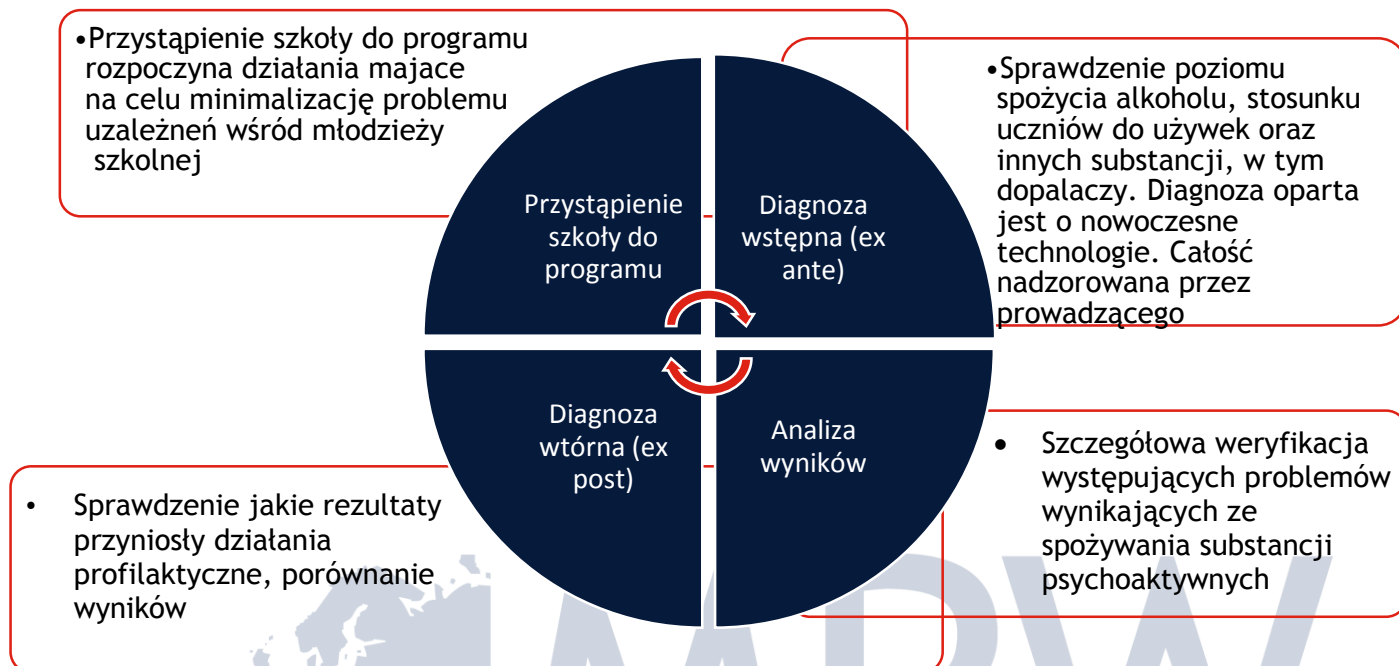
Nasz autorski program (**SZKOŁA WOLNA OD UZALEŻNIEŃ**) polega na zapobieganiu chęci spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży. Pierwszym, a zarazem najważniejszym elementem skutecznej profilaktyki uzależnień jest poznanie skali problemu. Według niektórych źródeł po alkohol sięga już ponad 80% młodzieży w wieku 16-17 lat oraz 70% dzieci w wieku gimnazjalnym. Inne źródła podają, że po alkohol sięga już także co piąty uczeń 6 klasy podstawówki. O ile jednorazowe spożycie może nie wydawać się problematyczne to cykliczność picia deklaruje już 90% osób, które rozpoczęły przygodę z alkoholem.

AFS to program realizowany przez naszą instytucję, dzięki któremu możliwe jest stałe monitorowanie skali używania przez młodzież substancji psychoaktywnych. Możliwe jest porównywanie trendów na przestrzeni lat oraz sprawdzenie jak wygląda dana szkoła na tle innych na terenie miasta, województwa, kraju czy całego świata. Możliwe jest również poznanie wyników na poziomie danej klasy. Wyniki agregujemy przede wszystkim z wyróżnieniem wieku i płci danej grupy, które są łączone z pozostałymi zmiennymi. Potrzebę wdrożenia tego typu programu **zadeklarowało 93% respondentów** w badaniu prowadzonym przez naszą jednostkę w pierwszym kwartale 2015 roku (reprezentatywna próba n=600 - dyrektorzy szkół, n-800 - rodzice). Profilaktyka oraz dopasowanie skutecznych programów zapobiegających szerszeniu się używania alkoholu oraz narkotyków (**w tym dopalaczy**) powinna rozpoczynać się od dokładnej diagnozy. Nasz program umożliwia prowadzenie działań w dowolnym momencie. Porównywalność wyników zapewnia metodologia spójna z badaniami ESPAD.

Czym jest ESPAD?

Badania ESPAD podjęto w 1995 r. z inicjatywy Co-operation Group to Combat Drug Abuse and Illicit Trafficking in Drugs (Pompidou Group) działającej przy Radzie Europy. Na poziomie europejskim badania koordynowane są przez szwedzki ośrodek badań nad alkoholem i narkotykami (CAN) ze Sztokholmu. Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. **Najciekawszym, a zarazem najcenniejszym elementem badań ESPAD jest to, że ich wyniki mogą być porównywane z innymi realizowanymi na terenie danego kraju, regionu, miasta, a nawet pojedynczej placówki szkolnej.** Wszystko dzięki stosowaniu bliźniaczego narzędzia we wszystkich krajach europejskich uczestniczących w projekcie. Badania te realizowane są cyklicznie (również w Polsce), a ich wyniki są upubliczniane na poziomie kraju lub regionu w zależności od władz lokalnych. Od kilku lat można zauważyć, że wybrane regiony realizują badania na własną rękę niezależnie od cykliczności badań CAN.

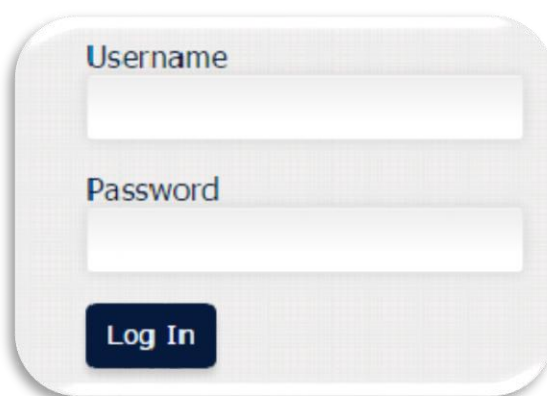
Jak to działa?

- **Diagnostyka wstępna**
 - ❖ Uczniowie wypełniają kwestionariusz oparty o metodologię ESPAD na specjalnie przygotowanym formularzu (konieczność pracy przy komputerze)
 - ❖ Formularz jest w pełni automatyczny, uniemożliwiając popełnienie błędu
 - ❖ Stosowanie aplikacji komputerowej zwiększa poczucie anonimowości, pozytywnie wpływając na rzetelność udzielanych odpowiedzi
- **Analiza wyników**
 - ❖ Wyniki są poddane analizie z wykorzystaniem profesjonalnego programu statystycznego
 - ❖ Analizą wyników zajmuje się socjolog oraz psycholog o specjalności dziecięcej
 - ❖ Analiza wyników może odbyć się w dowolnym momencie w zależności od wytycznych. Wyniki są dostępne w ciągu 24h
- **Diagnostyka wtórna**
 - ❖ Diagnostyka może być wykonana w dowolnym momencie (nawet każdorazowo po zakończonej sesji)
 - ❖ Umożliwia ona porównanie wyników z poprzednimi (również w regionie lub kraju)
 - ❖ Pozwoli na ocenę skuteczności stosowanej profilaktyki bądź wyznaczy kierunki zmian

Jak to wygląda w praktyce - przykłady? (przykłady pytań)

1. Zaloguj się do panelu

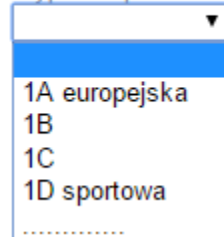

Username
Password
Log In

2. Uzupełnij pytania skierowane do prowadzącego

Prosimy o wskazanie klasy

Wypełnia prowadzący

1A europejska
1B
1C
1D sportowa

3. Zaproś uczniów do uzupełnienia formularza (jedna godzina lekcyjna)

PRZYKŁAD PYTANIA 1

Prosimy o wskazanie kilku informacji o Tobie *

Proszę o wskazanie jednej odpowiedzi w każdym wierszu

	Tak	Nie
Kobieta	☐	☐
Mężczyzna	☐	☐
Pierwsza klasa gimnazjum	☐	☐
Druga klasa liceum	☐	☐

PRZYKŁAD PYTANIA 2

Ile razy w życiu (jeśli w ogóle) zdarzyło Ci się palić papierosy
proszę zaznaczyć jedną kratkę

- Nigdy nie paliłem
- 1-2 razy
- 3-5 razy
- 6-9 razy
- 10-19 razy
- 20-39 razy
- 40 razy lub więcej
- Jestem nałogowym palaczem

Zaproś
uczniów do
uzupełnienia
formularza
(jedna godzina
lekcyjna)

PRZYKŁAD PYTANIA 3

Na ile jest prawdopodobne, że każda z poniższych możliwości mogłaby się zdarzyć Tobie
osobiście, jeśli napijesz się alkoholu

Proszę, zaznacz jedną kratkę w każdej linii

	Bardzo prawdopodobne	Prawdopodobne	Nie wiadomo	Mało prawdopodobne	Zupełnie nieprawdopodobne
Poczuję się odprężony(a)	☐	☐	☐	☐	☐
Będę miał(a) kłopoty z policją	☐	☐	☐	☐	☐
Poczuję się szczęśliwy(a)	☐	☐	☐	☐	☐
Zapomnę o swoich problemach	☐	☐	☐	☐	☐
Zrobię coś, czego będę żałował(a)	☐	☐	☐	☐	☐
Zrobi mi się niedobrze (będę miał(a) mdłości)	☐	☐	☐	☐	☐
Nie będę w stanie przestać pić	☐	☐	☐	☐	☐

PRZYKŁAD PYTANIA 4

Jak sądzisz, gdybyś chciał(a) zdobyć każdą z następujących substancji, jak trudne byłoby to dla Ciebie

Zaznacz jedną kratkę w każdej linii

	Nie możliwe	Bardzo trudne	Dosyć trudne	Dosyć łatwe	Bardzo łatwe	Nie wiem
Papierosy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Piwo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wino	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wódka	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Marihuana lub haszysz	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LSD lub inny środek halucynogeny	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Amfetamina	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leki uspokajające lub nasenne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Crack	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kokaina	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ecstasy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Heroina	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Grzyby halucynogenne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
GHB	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Substancje wziewne (klej, itp.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sterydy anaboliczne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Polska heroina, tzw. „kompot”	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Film promujący:

- nowy film skierowany do uczniów informujący o negatywnych skutkach spożywania alkoholu oraz zniechęcający do spożywania alkoholi, dopalaczy i innych substancji psychoaktywnych będzie udostępniany maksymalnie co dwa miesiące
- film będzie promował zdrowe i aktywne życie
- film będzie wyświetlany uczniom po każdorazowym wypełnieniu kwestionariusza oraz w razie potrzeb udostępniony przy innych okolicznościach (spotkania rodziców, eventy, itp.)
- film będzie udostępniany w lokalnych mediach oraz promowany w portalach społecznościowych

Panel dyrektora będzie zawierał

- aktualne wyniki bieżąco prowadzonej diagnozy
- bieżące raporty prezentujące wyniki badań
- kwartalne raporty całościowe
- lokalne/regionalne/krajowe/europejskie raporty prezentujące
- materiały e-learningowe dla nauczycieli/pedagogów szkolnych z informacjami o aktualnych trendach profilaktyki zdrowotnej
- materiały dla uczniów informujące o skutkach spożywania alkoholu/narkotyków w wieku szkolnych
- skutki prawne używania alkoholu przez młodzież i dzieci
- ranking szkół
- szkolenie z zakresu prawidłowego prowadzenia badania
- kwestionariusz skierowany dla nauczycieli badający znajomość tematyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, zachowań krytycznych oraz sposobów wykrywania zagrożeń
- panel wymiany danych na temat skutecznych metod profilaktyki dla dyrektorów oraz pedagogów szkolnych

Panel rodzina będzie zawierał

- raporty o stanie profilaktyki zdrowotnej w szkole (wyniki diagnozy)
- informacje o objawach spożywania przez młodzież i dzieci alkoholu oraz substancji psychoaktywnych
- informacje o skutecznych sposobach profilaktyki
- filmy promocyjne dla dzieci i młodzieży
- raporty prezentujące wyniki badań szkoły na tle regionu (za zgodą dyrektora)

Kampania uświadamiająca

- lokalni przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą związaną ze sprzedażą alkoholu będą otrzymywali informacje o kampanii mającej na celu zapobieganie sprzedaży alkoholu nieletnim, możliwych konsekwencjach prawnych oraz społeczno-ekonomicznych

Szkoła Wolna Od Uzależnień

MRW - Market Research World
ul. Mastalerza 26/13, 44-100 Gliwice – adres
korespondencyjny

Tel: +48 32 420 27 08

Fax: +48 32 420 27 04

GSM: +48 724 088 481

email: afs@mrw.org.pl info@mrw-poland.pl

www.mrw.org.pl